

Trà hôm qua đang úp mặt vào chảo, xóc thật lúc vì khách xếp hàng đông... chờ ăn.

Chuông điện thoại i kêu reng reng, tôi tống khách gọi đi n đ n đ t bàn, b o c u ph vi c ra nghe máy. Phút sau c u ta quay vào b o đi n tho i c a ông b n g i cho tôi. Không th d ng tay đ c, tôi b o:



- Nói với nó tao đang bận, tý nữa gọi lại.

- Thì em đã nói nh v y, nh ng anh y không nghe, c đòi g p anh ngay.

- Thế ng này đ a th t!

Tôi bu c ph i v n nh b p, c m ng nghe. Tiếng ông b n lanh l nh:

- Đã biết gì chưa? Ngô b o Châu đã m gi i Noben toán học rồi!

- Biết rồi, nhưng không phải là gi i Noben mà là gi i Fields. (tôi buồn m m gi i thích nh v y).

Ông b n này có tính b o th , hi u th ng l i ít nghiên c u sách báo, nên khi nghe tôi nói v y, vắng t c ngay:

- Ông đ.. biết gì c , tôi v a đ c báo trong n c, các tít l n ch y dài trên đ u trang, ng i ta còn đóng m ngo c c n th n ch Noben toán học mà l .

- Ng i ta ví gi i Fields nh gi i Noben thôi, b i vì gi i Fields ít ng i biết, ch có nh ng ng i trong ngành toán học m i biết thôi, gi i Noben ai ai cũng biết nên m y ông nhà báo m n tý... v y mà. Cái đóng m ngo c c a ti ng Vi t ta đã nghĩ l m đ y, có khi là câu trích nguyên văn, khi là nh ng l i b m nhau, đôi khi là nh ng l i khen đ u...

Ông b n v n không ch u:

- Tôi th y c báo nguoi viet.de cũng đ đ ng nh v y mà.

- Thì m y bác nguoi viet.de, bê nguyên xi bài c a các báo l n trong n c, không c n biết đ ng hay sai, vì các bác y tin không phải là BÁO X U, (cũng phải thông c m, vì có ai tr l ng đâu, các bác y cũng phải có th i gian đi ki m c m ch , nên không đ c l i) ông ch ng m i k cho tôi hôm r i các bác y tr l i nh v y, khi m t đ c gi ki n ngh bài vi t sai, hay l i gì đó, trên m c bình lu n đó sao.Thôi... thôi tôi không nói v i ông n a, ch o m c a tôi cháy khét l t r i...

Ch ng c n biết gi i th ng Fields c a giáo s Châu thu c ngành ngh gì, ch biết th gi i có m y ông đ c nh n, th là bà nhà tôi và m y bà hàng xóm ph n kh i ra m t, còn đ a cu i tu n này t ch c liên hoan, ki u gì cánh đàn ông chúng tôi cũng phải u ng ăn m ng. C xóm tôi có m y th ng đàn ông, không hi u sao ông nào cũng dính ch ng b nh huy t áp cao ch t ti t.

Nghe các bà phán th , chúng tôi s m:

- Vui thì vui r i ...nh ng cái kho n nh c lên nh c xu ng xin các bà tha cho .

Bà nhà tôi là chúa d y mu n, sao sáng nay bà l c đ c s m th không bi t. Lúc sau th y bà tha v m t t p báo, l t l t, m m t ng trang dò tìm. Tr i ! Thì ra bà tìm xem ng i ta vi t gì v giáo s Châu và gi i th ng này. Quái l báo Đ c không có m t dòng nào đ đ v s ki n tr ng đ i này. Bà nhà tôi th t v ng, kéo ch n tôi:

- Đây .. ông, báo chí trong n c nói gi i th ng này nh gi i Noben, mà sao báo Đ c không đ đ là th nào. Gi i Noben dù ng i Đ c có tr ng hay không, tôi th y m i báo đ u đ đ tr ng nh t c mà?

Đang t l m ng , b v kéo ch n, k c ũng h i b c mình, nh ng c gi hoà khí:

- Cũng nh th thao, bà th y không, hai đ a con mình đ u thi đ u bóng bàn (tischtennis) cho đ i tuy n tr c a Bang đ n Liên bang, cũng nh n gi i t trong, đ n ngoài n c, v t ch t tý xú, báo chí ít quan tâm, n u có đ đ h ch l t qua. Còn Tennis (ch v t ch Tisch đi th i) cùng đ i tr t p hu n nh các con mình, nh ng gi i th ng n ng g p bao l n, báo chí đ đ tùm lum c . Tr ng h p gi i Fields đ đ nh v y, báo chí và ng i Đ c có th h không coi tr ng b ng gi i Noben, vì gi i Fields có kho ng ch c ngàn usd, còn gi i Noben nhi u g p trăm l n. H n n a báo gi i truy n thông Đ c toàn c a t nhân, ng i ta ch đ đ nh ng gì ng i đ c thích. Có th h m i bán đ c báo. Gi i i! ng i Đ c qu là th c đ ng.

Nghe tôi gi i thích lung tung m t h i, ch ng bi t đ đ sai th nào bà v tôi th dài đ đ th t. Tôi kéo ch n tr m đ u ng ti p.

G n nhà có m t ch quê Phú th cũng đ đ làm nh xóc ch o nh tôi, ch s ng Đ c cũng g n ba m i năm r i, nh ng ch còn nh nh nông l m. Hôm qua ch đ n nhà, b o tôi:

- Cậu này, cái ông giáo s Châu còn tr sao mà ông y gi i th nh ! Ch ch ng bi t ông y nghiên c u công trình b đ u (b đ) b đít gì đó có l i cho nông dân ta không? Ch nghĩ, cái nhà ông này b th i gian nghiên c u, ch c ch n ông y c u đ c c làng ung th q uê ch .

- Giáo s Châu ch nghiên c ú v toán lý thuy t thôi, nó là n n t ng cho các ngành khoa h c th c hành...

Tôi đang đ nh gi i thích cho ch b ng s hi u bi t l m b m c a mình, ch c t ngang l i:

- Ch ch ng bi t lý thuy t hay th c hành là gì c , nó còn xa v i v i đ i s ng dân mình l m. Ch c th y ti ng ti c th nào y, ông y nghiên c u ra ngành ngh gì t o nhi u công ăn vi c làm cho thanh niên, ho c bà con nông dân đ ph i con trâu đi tr c cái c y đi sau, có ph i t t h n bao nhiêu không.

- Vi t nam đã có phim mì ăn liền, nh c ăn liền, đ t cát ăn liền và ty t cái ăn liền khác ...bây gi ch la mu n có khoa h c, toán h c ăn liền n a. Nghe đ c câu này, có l giáo s Châu cũng vái ph c ch đ y.

Tôi v a nói h t câu, ch s n qu n quá đ u gi i, nh chu n b xu ng đ ng v i không b ng:

- Đ y... Đ y, c u nói không có khoa h c m ăn liền nh . Nh ng tôi h i c u m y ông nông dân Nam b , h c m i h t c p hai tr ng làng, th mà h m y mò sáng ch ra các lo i máy c y, máy c y, tu t đ p lúa, bóc v các lo i c q a, r t ti n l i, gi i phóng s c lao đ ng cho bà con nông dân. Giá thành l i r , bà con nông dân t Nam cho đ n B c tin dùng. Trong khi chúng ta có h t vi n này đ n vi n n , giáo s , ti n s nghiên c u h t năm này đ n năm khác có ch đ c cái máy nào ra h n cho nông dân không? V y m y ông nông dân ch t o này không gi i là các nhà khoa h c mì ăn liền thì là gì đây? Tôi cam đoan v i c u tên tu i c a giáo s Châu, không đ c sáu, b y m i tri u bà con nông dân ta bi t đ n b ng m y ông nông dân ch t o mì ăn liền này, dù báo chí, truy n hình ngày nào cũng đ a tin v giáo s Châu.

Ch nói m t thôi m t h i, tôi ch a k p hoàn h n, ch r ù ng qu n đ ng đ y, đi th ng ra c ng.

Qua th t ng m đi ng m l i, cái ý ki n c a ch hàng xóm nhà tôi không phải là không có lý, hoàn c nh đ t n c ta hi n t i.

Hôm r i đ c báo, th y ông phó th t ng Nguy n thi n Nhân nói chính ph chu n b chi sáu, b y trăm t chu n b thành l p vi n cao c p toán h c, m i giáo s Châu v làm vi c. Nghĩ mà th y bu n, đ ng nh chúng ta làm b t c vi c gì đ u không có ho ch đ nh tr c, mà ch làm theo c m tính và phong trào. N u nh giáo s Châu không nh n đ c gi i Fields, thì cái vi n toán này có ra đ i hay không? Ôi! Giá nh sáu, b y trăm t này chi cho giáo đ c c s nh ng vùng khó khăn thì hay bi t bao nhiêu. Mùa hè v nhìn th y b nh vi n nhi trung ng năm, sáu cháu chung m t gi ng b nh, nghĩ mà t i quá (nh báo vnnet).

Hôm qua báo chí có thông báo, ngày 28 tháng 8 này, nhà n c t ch c đón r c long tr ng giáo s Châu, có l t n kém l m. Đ c đã lâu, tôi cũng hay theo dõi các s ki n chính tr , văn hóa, khoa h c k thu t c a h . Là n c gi u có, nh ng nh ng ngày tr ng đ i, l t t h làm đ n gi n và ti t ki m. Tôi tin giáo s Châu n c ngoài lâu năm cũng bi t rõ đ i u này. Vinh quang v i ông đ n lúc này quá đ y đ . M t s chào đón lãng phí nào n a cũng không làm ông vinh quang h n lên. Tôi mà nh giáo s Châu (đây ch là gi d thoi, không phải th t đầu nhé) xin nhà n c thay s đón ti p long tr ng đó b ng hi n v t. Giáo s dùng s ti n đó t ng cho các cháu nhà nghèo đ đ i h c năm nay ch a có ti n nh p h c, nhân mùa t u tr ng. Th i gian đã b trí cho giáo s đ di n thuy t, hay đ c di n văn c m t ng y, ông lên gi ng đ ng đ y đ các cháu sinh viên h u ích h n.

Đây là câu chuy n vui, ngày ch nh t c a m y ông bà chuyên làm ngh xóc ch o Đ c. Chúng tôi vô cùng m n ph c tài năng c a giáo s tr Ngô b o Châu (m c dù chúng tôi ch ng hi u cái b đ c a giáo s là gì). Nh ng q a th t, nói t hào chúng tôi còn h i lẫn lẫn. Cái h i xóc ch o chúng tôi đã th ng nh t v i nhau, khi nào b nh vi n nhi trung ng Hà n i, m i cháu b nh nhân đ c n m riêng m t gi ng không phải chung ch năm, sáu cháu nh hi n nay, đ t khoát phải ăn uống th t say, k c lúc huy t áp đang tăng m m.